

SOLØR RENOVASJON IKS
Postboks 70
2271 Flisa

Saksbehandler:
Anders Waldemar Olsen

Revisjonsrapport: Revisjon ved Solør Renovasjon gjenvinningsstasjoner og miljøstasjon Kontrollnummer: 2023.007.R.SFIN

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Ole Enok Skjellestad

Fra Statsforvalteren i Innlandet:
Anders Waldemar Olsen

Andre deltagere fra virksomheten:
Jon Arne Aaslie
Jan Kjetil Nyen
Ivan Madsen
Christian Midsundstad
Tomasz Przemyslaw Rogozinski

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Innlandet:*
Jonas Oliver Elnes
Mona Hårstadhaugen Fonstad

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjon ved Åsnes, Grue og Våler gjenvinningsstasjoner og Kildal miljøstasjon fra 23-25.10.2023. Denne rapporten er endelig.

Statsforvalteren i Innlandet avdekket 3 avvik og ga 6 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Dere mangler systematisk gjennomgang av internkontrollen
- Dere har ikke satt mål for ytre miljø for virksomheten
- EE-avfall blir mellomlagret utendørs på gjenvinningsstasjonene

Anmerkninger:

- Dere kan forbedre arbeidet med miljørisikovurderingene
- Dere har ikke gjennomført beredskapsøvelser
- Dere kan forbedre internkontrollen deres
- Dere kan forbedre håndteringen og lagringen av farlig avfall
- Dere har noe forsøpling på Kildal miljøstasjon
- Dere kan forbedre oppfølging av ny tillatelse

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

1. november 2023	Anders Waldemar Olsen	Tore Pedersen
dato	kontrollør	avdelingsdirektør

Statsforvalteren i Innlandet

Kopi av rapporten sendes til:

- Grue kommune
- Åsnes kommune
- Våler kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SOLØR RENOVASJON IKS	
Organisasjonsnr.: 974633892	Eies av: 970961747
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollerte enheter

Navn: Grue gjenvinningsstasjon Åsnes gjenvinningsstasjon Våler gjenvinningsstasjon Kildal miljøstasjon	Anleggsnr.: 3417.0028.01 3418.0024.01 3419.0019.03 3418.0039.01
Kommune: Grue, Åsnes og Våler	Fylke: Innlandet
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomagring	
Tillatelse gitt: 7. juli 2023	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Revisjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Statsforvalteren har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- gjennomgå dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Revisjonens tema

- Internkontroll (ytre miljø)
- Mottak og håndtering av avfall, farlig avfall og EE-avfall
- Utslippskontroll
- Støy
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Solør Renovasjon plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Solør Renovasjon innen 13. desember 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan de vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfinpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Innlandet v/Anders Waldemar Olsen

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 20. september 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Solør Renovasjon IKS bli ilagt et gebyr på kr 112 300,- for revisjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor, må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Innlandet (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Dere mangler systematisk gjennomgang av internkontrollen

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse, - miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, punkt 8.

Kommentarer:

For at et internkontrollsystem skal kunne fungere som forutsatt, må dere gjennomføre en systematisk gjennomgang og overvåkning av internkontrollen med jevne mellomrom. En slik systematisk gjennomgang skal dokumenteres skriftlig, jf. internkontrollforskriften § 5, punkt 8.

Hos bedriften blir rutiner revidert og endret på, men på tilsynstidspunktet hadde det ikke blitt utført noen dokumentert systematisk gjennomgang av internkontrollsystemet, det var heller ikke etablert noen rutiner for dette. Vi mener deres egen oppfølging av internkontrollsystemet dermed p.t. ikke oppfylder kravet i internkontrollforskriftens § 5, punkt 8.

Avvik 2

Dere har ikke satt mål for ytre miljø for virksomheten

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, punkt 4

Kommentarer:

En virksomhet skal fastsette mål for helse, - miljø- og sikkerhet, jf. internkontrollforskriften § 5, punkt 4. Miljømålene skal være skriftlige og bør være målbare. På tilsynstidspunktet kunne ikke dere oppgi noen skriftlige mål knyttet til ytre miljø. Vi mener derfor at dere ikke oppfylder kravet i § 5, punkt 4 i internkontrollforskriften.

Avvik 3

EE-avfall blir mellomlagret utendørs på gjenvinningsstasjonene

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven til Solør Renovasjon IKS for drift av gjenvinningsstasjoner og miljøstasjon (Tillatelsen), punkt 9.3.2.

Kommentarer:

Oppbevaring av EE-avfall skal ikke virke skjemmende eller innebære fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Muligheten for forberedelse til ombruk, materialgjenvinning og utsortering av komponenter i EE-avfallet skal ikke reduseres, jf. avfallsforskriften § 1-8 første ledd. For å oppfylle dette kravet, mener vi at enhver mellomlagring av EE-avfall derfor må foregå innendørs eller under tak slik at mulighetene for forurensning eller forringing av avfallet begrenses. Vi har derfor satt vilkår om at EE-avfall enten skal lagres innendørs eller i lukket konteiner, jf. tillatelsen punkt 9.3.2.

På tilsynstidspunktet observerte vi at mindre mengder EE-avfall hadde blitt sortert og satt i bur utendørs på alle gjenvinningsstasjonene. Vi fikk bekreftet at bur rutinemessig ble stående ute til de var fulle for deretter å bli pakket og satt inn i konteiner for videre levering nedstrøms. Vi fikk bekreftet at EE-avfallet kunne stå ute mellom to åpningsdager, altså en uke eller lengre. Tidsaspektet på dette tilsier at dette er mellomlagring og er derfor et brudd på vilkåret i tillatelsens punkt 9.3.2

Dette er også et avvik i forhold til bedriftens interne rutiner for lagring av EE-avfall.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Dere kan forbedre arbeidet med miljørisikovurderingene

Kommentarer:

Det er gjennomført miljørisikovurderinger for gjenvinningsstasjonene og omlastningsanlegget. Vi mener at det er gjort en god jobb med å kartlegge og vurdere mulige hendelser og anslå risiko. Det er også foreslått mange gode tiltak for å redusere risiko. Vi mener likevel at dere kan forbedre arbeidet med miljørisikovurderingene. Det bør for det første være en årlig gjennomgang av miljørisikovurderingene slik at man opprettholder søkelyset på de miljømessige utfordringene på den enkelte lokalitet. Det bør videre lages tiltaksplaner der det gis klare prioriteringer på hvilke tiltak som skal gjennomføres, når de skal være gjennomført og hvem som er ansvarlig for gjennomføringen. Prioriterte tiltak bør gjennomføres så langt det lar seg gjøre. Når tiltakene er gjennomført bør miljørisikovurderingene oppdateres med nye vurderinger av risiko for den nevnte hendelse. Et eksempel på en hendelse som kunne vært risikovurdert på nytt, er flyttingen av dieseltank til fast dekke tilknyttet oljeutskiller for å redusere risiko for forurensning ved en ev. lekkasje. Vi mener for øvrig at en oljeutskiller ikke bør brukes som oppsamlingsanordning for mulige større lekkasjer. Det er den ikke beregnet til.

Anmerkning 2

Dere har ikke gjennomført beredskapsøvelser

Kommentarer:

Dere har en beredskapsplan, og denne ble fremlagt under revisjonen. På spørsmål fra Statsforvalteren kunne dere ikke bekrefte å ha hatt noen øvelser av beredskapen. I ny tillatelse fra 2023 er det stilt krav til at det skal lages plan for øvinger og at beredskap skal øves minimum årlig, jf. punkt 12.3.4. Hvordan en slik øvelse skal gjennomføres og hvilket scenarium dere velger, er opp til dere selv å finne ut av. Kravet om årlige øvelser ble satt i ny tillatelse av 6.7.2023. For at dere ikke skal være i brudd med tillatelsen, må derfor beredskapsøvelse være gjennomført innen 6.7.2024. Dere må også utarbeide en plan for øvinger fremover. Øvelser og plan for øvelser skal være dokumentert skriftlig.

Anmerkning 3

Dere kan forbedre internkontrollen deres

Kommentarer:

Dere har en omfattende rutine for mottakskontroll som er dekkende for aktivitetene på anleggene deres. Den blir oppdatert med jevne mellomrom, sist gang i august 2023 (versjon 3.4). Under befarings på Våler gjenvinningsstasjon la vi merke til at oppdatert versjon av denne rutinen ikke var tilgjengelig for bruk der. Siste versjon som var skrevet ut og tilgjengeliggjort på Våler GVS, var fra 2019, versjon 3.0. En gjennomgang av rutinen viser at den også mangler noen av de nye kravene fra tillatelsen fra Statsforvalteren. Det er nå gitt tillatelse til mottak av smittefarlig avfall og våtorganisk avfall på gjenvinningsstasjonene. Dette gjenspeiles ikke i mottaksrutinen.

Avvikshåndteringen kan også forbedres. Vi ser at dere ikke skriver lukkedatoer på avvik. Vi mener at det bør settes lukkedato på avvik og hvem som er ansvarlig for lukkingen. Dette mener vi er en hensiktsmessig måte for å sørge for at avvik faktisk blir behandlet og lukket. Det vil også motivere ansatte til å melde avvik.

Anmerkning 4

Dere kan forbedre håndteringen og lagringen av farlig avfall

Kommentarer:

Farlig avfall og EE-avfall blir sortert ut av restavfallet på Kildal miljøstasjon og satt i pallekarmen inne i sorteringshallen. Intern rutine tilsier at dette avfallet skal lagres forsvarlig innendørs i påvente av at dette blir transportert til gjenvinningsstasjonene. Under befarings på anlegget så vi at en pallekarm med brannslukkingsapparater og en pallekarm med batterier var mellomlagret inne i sorteringshallen. Det var åpenbart at dette avfallet hadde stått der en stund. Samme avfall kan gjenkjennes på bilder fra miljørisikovurderingen fra juni 2022 (side 19). I miljørisikovurderingen er det nevnt at avviksavfall som dette hentes ukentlig. Ny tillatelse fra Statsforvalteren setter en mellomlagringstid for farlig avfall på 2 mnd. og for EE-avfall på 3 mnd. på Kildal miljøstasjon. Rutinen for omlasting bør oppdateres med tanke på hvilken lagringstid disse fraksjonene skal ha.

Gjenvinningsstasjonene mottar isolerglassvinduer som inneholder PCB eller klorparafiner. Disse mellomlagres innendørs og settes på paller før videre levering. Vi fikk forståelse for at i de tilfellene isolerglassvinduer er knust, kan disse ikke settes på pall med må knuses ned i mindre fraksjoner og leveres i IBC-konteinere. Vi mener at knusing av isolerglassvinduer er å anse som behandling av farlig avfall, og vi anbefaler bedriften å finne en ny løsning som ikke innebærer behandling av farlig avfall. Hvis videre knusing er den beste løsningen, anbefaler vi dere å søke om tillatelse til dette.

Anmerkning 5

Dere har noe forsøpling på Kildal miljøstasjon

Kommentarer:

Under befaring på Kildal miljøstasjon merket vi oss at en haug med ferdig kompostert avfall fra det nedlagte komposteringsanlegget fremdeles lå på anlegget. I denne haugen var det mye plastavfall. Etter vår vurdering er denne haugen å anse som avfall som det må ryddes opp i før denne kan bli et produkt som videre kan benyttes til jordforbedring eller annet. Haugen med avfall kan ligge mellomlagret i inntil tre år før avfallet må til behandling eller gjenvinning, jf. avfallsforskriften § 9-2 andre ledd.

På Kildal miljøstasjon la vi også merke til at det var noe avfall på avveie rundt tomta. I tillegg lå det noen bilmotorer i skogen ved metallsorteringa. Interne rutiner tilsier at det skal ryddes grundig to ganger i året. Vi mener at intern rutine for opprydding kan forbedres.

Anmerkning 6

Dere kan forbedre oppfølgingen av den nye tillatelsen

Kommentarer:

I ny tillatelse fra Statsforvalteren er det gitt vilkår om at dere skal kartlegge utslipp, punkt 10.1 og at dere skal lage en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann, punkt 13.1. Tilstandsrapporten skal sendes Statsforvalteren innen 31.12.2023. Det er ikke gitt noen frist på når dere skal ha kartlagt deres utslipp og lagd program for utslippskontroll, punkt 10.4. Dere har noe oversikt over utslipp fra anleggene deres, men vi oppfattet under revisjonen at dere ikke hadde kommet i gang med arbeidet med tilstandsrapport og at det manglet noe vedrørende kartlegging av utslipp. Dere må komme i gang med dette så snart som mulig. Hvis dere ikke klarer å levere tilstandsrapport innen 31.12.2023, må dere søke om utsettelse av frist.

8. Andre forhold

Solør Renovasjon har avfallshåndteringen på vegne av eierkommunene Åsnes, Våler og Grue. Bedriften driver tre gjenvinningsstasjoner og en miljøstasjon (omlastningsanlegg). På Kildal miljøstasjon ble det tidligere drevet et komposteringsanlegg for mat- og hageavfall. Dette ble nedlagt i 2020. Bedriften driver planlegging for mulig bygging av ny gjenvinningsstasjon, men det er foreløpig ikke avklart hvor denne ev. skal ligge.

Alle gjenvinningsstasjonene er åpne for alle innbyggerne i Solør og har hver sin åpningsdag. Gjenvinningsstasjonene tar inn avfall fra både husholdning og næring og er åpne for levering

ved avtale utenom åpningstid. EE-avfall og farlig avfall leveres direkte fra gjenvinningsstasjonene til behandlingsanlegg. Resterende avfall leveres videre til Kildal miljøstasjon for videre håndtering. Renovasjonsbilene og næringskunder leverer avfall direkte på Kildal. Kverning av hageavfall, trevirke og knusing/kverning av grovfraksjoner gjennomføres på Kildal.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)